

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет економіки та управління

Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

«   » 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

для студентів

спеціальності D3 «Менеджмент»

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 1.D3.00.01 «Менеджмент організацій»

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 0097/25
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Григорук
(підпис) (прізвище, ініціали)
«29» серпня 2025 р.

Київ – 2025

Розробники:

Жукова Юлія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Жукова Юлія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол від 28.08. 2025 р. № 15.

Завідувачка кафедри

(підпис)

Валерія ЛОЙКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) «Менеджмент організацій»
28.08. 2025 р.

Керівник освітньої програми

(підпис)

Олена АКІЛІНА

Робочу програму перевірено
29.08. 2025

Заступник декана

Оксана КАЗАК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	26	
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення «Основ економічної теорії» передбачає розв'язання завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації.

Мета навчальної дисципліни - надання студентам цілісної логічно-послідовної системи теоретичних знань з економічної теорії та вироблення у них сучасного економічного мислення і практичних навичок за основними напрямками економічної діяльності.

Головними завданнями навчальної дисципліни є послідовне систематичне ознайомлення студентів з головними засадами функціонування ринкової економіки та її суб'єктів, особливостями її формування, перевагами й недоліками, перспективами подальшого розвитку, значенням державного регулювання ринкових відносин та його основними важелями, тенденціями формування світового ринку.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- сутність економічних явищ і процесів;
- економічний зміст відносин власності, розподілу, обміну і споживання матеріальних і духовних благ у суспільстві, суперечностей господарського розвитку, економічних потреб та інтересів;
- механізм дії і використання економічних законів на макро- і мікрорівнях;
- зміст основних понять, категорій, законів ринкової економіки;
- механізм становлення різних форм господарювання.

Уміти:

- давати наукове тлумачення особливостей формування і розвитку товарно-грошових відносин в умовах переходу економіки України на ринкову основу;
- здійснювати аналіз спрямованості господарської діяльності й економічного становища в окремих країнах і в Україні;
- орієнтуватися у глобальних проблемах економічного розвитку світогосподарських зв'язків, інтеграції України в систему міжнародного поділу праці;
- приймати практичні рішення щодо оптимального застосування набутих знань під час виконання професійних обов'язків і особистих проблем.

Відповідність дисципліни «Основи економічної теорії» (ОК6) компетентностям ОПП «Менеджмент організацій».

ЗК-9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, зокрема, здатність до самонавчання
ФК-2	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища
ФКу-16	Здатність використовувати знання в галузі економіки та бізнес-аналітики для аналізу економічних показників та процесів, застосовувати аналітичні інструменти та економічні теорії при управлінні бізнесом та персоналом.

Програмні результати навчання:

РН-3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства (у частині підготовки до опанування теорій, методів і функцій менеджменту через розуміння базових економічних категорій та закономірностей)

РН-6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень (у частині пошуку, збирання та аналізу економічної інформації, розрахунку загальноекономічних показників)

РН-7 Виявляти навички організаційного проектування (у частині врахування та аналізу зовнішніх і внутрішніх факторів на початкових етапах організаційного проектування)

РН-8 Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації (у частині застосування економічних методів менеджменту для підвищення ефективності діяльності організації)

РН-16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

РН-19 Володіти базовими знаннями в галузі економіки, включаючи бізнес-аналітику, в обсязі необхідному для засвоєння загальнопрофесійних дисциплін

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самост
		Лекції	Семінари	Практичні	МК	Індивід.	Самостійні
Змістовий модуль I. МІКРОЕКОНОМІКА							
Тема 1.Ринок та механізм ринкового саморегулювання	6	2	2				2
Тема 2. Підприємство як суб'єкт економічної діяльності	10	4	2	2			2
Тема 3. Основні типи ринкових структур	6	2		2			2
Тема 4. Ринки праці, землі, капіталу	6	2		2			2
Модульний контроль	2				2		
Разом	30	10	4	6	2		8
Змістовий модуль II. МАКРОЕКОНОМІКА							
Тема 5. ВВП, ВВП та інші макроекономічні показники обсягів національного виробництва	6	2		2			2
Тема 6. Необхідність, концепції та форми державного регулювання економіки	6	2	2				2
Модульний контроль	2				2		
Разом	14	4	2	2	2		4
Змістовий модуль III. МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА							
Тема 7. Макроекономічна нестабільність: інфляція, безробіття, економічні цикли	6	2		2			2
Тема 8. Механізм та важелі грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики	10	4	2	2			2
Модульний контроль	2				2		
Разом	18	6	2	4	2		4
Змістовий модуль IV. МЕГAEКОНОМІКА							
Тема 9. Суть та тенденції розвитку світової економіки. Міжнародна торгівля.	8	2	2				4
Тема 10. Міжнародна валютна система.	12	4	2	2			4
Тема 11. Глобалізація економіки	6	2	2				2
Модульний контроль	2				2		
Разом	28	8	6	2	2		10
Екзамен	30						
Усього годин	120	28	14	14	8		26

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. МІКРОЕКОНОМІКА

Тема 1. Ринок та механізм ринкового саморегулювання

Основні принципи ринкової економіки: приватна власність; свобода підприємництва і вибору; особистий інтерес; конкуренція; обмежена економічна роль держави. Основні види ринків.

Попит і пропозиція як важливіші елементи ринку. Поняття попиту. Платоспроможний попит. Фактори які впливають на попит. Попит і ціна. Залежність попиту від нецінових факторів: доходів споживачів, цін на товари-замінники, супутні товари, споживацьких смаків та інш. Зміни у попиті та зміни попиту.

Поняття пропозиції. Закон пропозиції. Фактори, які впливають на пропозицію: ціни на ресурси, нові технології, ціни на альтернативну продукцію, податки і субсидії держави та ін.

Ринковий механізм збалансування попиту і пропозиції. Рівноважна ціна. Відхилення від рівноважної ціни і дисбаланс ринку. Поняття загальної економічної рівноваги.

Вплив цінових та нецінових факторів на зміну параметрів ринкової рівноваги.

Тема 2. Підприємство як суб'єкт економічної діяльності

Підприємство - первинна ланка народного господарства. Правові основи функціонування підприємств в Україні. Класифікація підприємств за такими ознаками: мета і характер діяльності; форма власності майна; належність капіталу; правовий статус і форма господарювання; галузево-функціональний вид діяльності; технологічна (територіальна) цілісність та ступінь підпорядкування; розміри та чисельність працівників.

Поняття виробничих ресурсів та виробничих фондів. Суть та склад основних фондів, оборотних засобів, нематеріальних активів, їх роль в діяльності підприємства. Фізичний та моральний знос основних фондів. Амортизація.

Витрати виробництва. Сукупні, постійні і змінні витрати. Середні витрати. Особливості динаміки середніх постійних і середніх змінних витрат. Поняття граничних витрат.

Ефект зростання масштабів виробництва та фактори, що йому сприяють: спеціалізація, розподіл праці, технічна економія, неділимість виробництва та ін. Втрати від масштабів виробництва. Постійна віддача від масштабів.

Поняття точок безбитковості. Аналіз сукупних та граничних величин при визначенні оптимального обсягу виробництва. Розрахунковий прибуток.

Граничний доход. Граничний прибуток. Основне правило максимізації прибутку для товарного ринку (визначення фірмою пропозиції товару).

Поняття альтернативних витрат. Економічний прибуток. Рентабельність.

Сутність і призначення системи оподаткування підприємства. Функції податків. Класифікація податків: загальнодержавні та місцеві, прямі та непрямі. Ставки оподаткування та особливості сплати податків.

Тема 3. Основні типи ринкових структур

Основні типи ринкових структур. Критерії розмежування ринкових структур. Класифікація ринкових структур та визначення їх базових моделей.

Основні риси досконалої конкуренції. Особливості ціноутворення та виходу на ринок при досконалій конкуренції. Особливості динаміки доходу і витрат на вільно конкурентному ринку. Економічний механізм максимізації прибутку в умовах досконалої конкуренції. Досконала конкуренція як ідеальна і найбільш ефективна ринкова структура.

Характеристика монополії як ринкової структури. Виникнення монополій. Основні форми сучасних монополій. Бар'єри для вступу на ринок. Природні монополії.

Особливості низхідної кривої попиту: ціна перевищує граничний дохід, можливість підвищення ціни без зменшення обсягів продажу. Індекс Лернера. Диверсифікація цін. Економічні наслідки монополії.

Характеристика олігополії як ринкової структури. Виникнення олігополій та їх сучасні форми. Однорідні і диференційовані олігополії. Взаємозалежність як форма конкурентної боротьби. Домовленість про ціни. Картелі та джентльменські угоди. Інші види олігопольних змов: асоціації, холдинги, патентні пули, консорціуми та ін.. Індекс галузевої концентрації, індекс Гіршмана-Герфіндаля. Олігопольна координація і співробітництво. Твердість цін як характерна риса олігопольних галузей господарства. Характеристика олігопольного суперництва. Моделі поведінки фірм на олігопольному ринку: модель ламаної кривої попиту, ціноутворення в умовах змови, лідерство в цінах та ін.

Характерні риси ринку монополістичної конкуренції. Рівновага фірм в умовах монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція і просування товарів. Витрати монополістичної конкуренції та економічний прибуток.

Тема 4. Ринки праці, землі, капіталу

Загальна характеристика і особливості ринку виробничих ресурсів. Формування попиту на фактори виробництва. Похідний характер попиту на ресурси.

Особливості ціноутворення на ринках ресурсів. Криві попиту на ресурси. Ринок робочої сили: загальна характеристика. Попит фірми на робочу силу. Крива попиту на робочу силу в галузі. Пропозиції робочої сили (звичайна та обернена криві пропозиції). Форми та системи заробітної плати.

Чотири моделі ринку праці. Визначення ціни праці в умовах досконало конкурентного ринку праці. Поняття монопсонії. Дискримінація в оплаті. Роль профспілок на ринку праці. Засоби, які використовують профспілки для підвищення рівня заробітної плати: стимулювання підвищення попиту та обмеження пропозиції. Модель двосторонньої монополії на ринку праці.

Поняття ринку капіталу. Види капітальних активів. Цінні папери: боргові та дольові. Кредит.

Процентний дохід на капітал. Ціна позичкового капіталу. Рівноважна норма проценту.

Поняття дисконтування. Дисконтований дохід. Визначення доцільності інвестування ресурсів шляхом дисконтування капіталу і доходу.

Ринок природних ресурсів. Абсолютна рента. Диференційна рента (перша і друга). Монопольна рента. Орендна плата. Крива попиту і пропозиції природних ресурсів. Фіксований характер пропозиції. Рівноважна ринкова ціна земельної ділянки. Особливості підприємництва в аграрній сфері.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МАКРОЕКОНОМІКА

Тема 5. ВВП, ВВП та інші макроекономічні показники обсягів національного виробництва

Економічна система як об'єкт макроекономіки: поняття економічної системи.

Використання ресурсів економічної системи. Кругообіг ресурсів економічної системи, перетворення витрат у доходи. Модель круговороту ресурсів і продуктів економічної системи.

Поняття та принципи побудови системи національних рахунків (СНР). Валовий національний продукт (ВВП) – основний показник СНР. Особливості обчислення ВВП: поняття кінцевого та проміжного споживання, вимір у поточних цінах за рік, національна приналежність виробників.

Методи обчислення ВВП: обчислення ВВП за доходами та за витратами.

Поняття номінального і реального ВВП. Індекс цін споживчих товарів, індекс цін інвестиційних товарів, індекс цін промислових товарів. Дефлятор ВВП. Аналіз динаміки реального ВВП.

Показники, що розраховуються на основі ВВП. Валовий внутрішній продукт (ВВП). Відмінність між ВВП та ВВП, економічні наслідки значної розбіжності між ВВП та ВВП. Чистий національний продукт (ЧНП), національний доход (НД), особистий доход (ОД), використовуваний доход (ВД).

ВВП та економічний добробут: ВВП на душу населення. Недоліки ВВП як показника розвитку економіки: нерівномірність розподілу ВВП, екологічні проблеми, якість продукції. Міжнародні групування країн за рівнем ВВП на душу населення, галузевою структурою (первинні, вторинні, третинні галузі) та ін співставлення. Індекс розвитку людини.

Тема 6. Необхідність, концепції та форми державного регулювання економіки

Межі ринку та необхідність державного регулювання економічних процесів. Ринковий та бюджетний сектори економіки: функції та роль. Сфери та завдання державної економічної політики. Основні напрями втручання держави в економіку: створення правової бази економіки; виробництво суспільних благ; мінімізація трансакційних витрат; компенсація екстерналій; макроекономічна стабілізація; перерозподіл доходів. Межі державного втручання в економіку.

Методи державного регулювання економіки.

Традиційна, командно-адміністративна, ринкова та змішана економічна система. Поняття перехідної економіки. Поняття соціального партнерства у змішаній економіці.

Концепції державного регулювання: лібералізм та дирижизм та особливості їх застосування.

Національні моделі державного регулювання: американська, японська, шведська, німецька.

Теоретичні моделі державного регулювання: класична модель, кейнсіанська модель, монетаристська модель.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

Тема 7. Макроекономічна нестабільність: інфляція, безробіття, економічні цикли

Циклічність як закономірність розвитку економіки. Суть економічного циклу та його фазова структура. Динаміка обсягів виробництва, цін, зайнятості та процентної ставки у періоди піку, спаду, депресії та поживавлення. Види економічних циклів. Антициклічне регулювання економіки.

Поняття безробіття. Фрикційне, структурне, сезонне та циклічне безробіття. Приховане безробіття. Поняття робочої сили, визначення рівня безробіття. Природний рівень безробіття.

Соціально-економічні наслідки безробіття. Потенційний рівень ВВП. Відставання ВВП та закон Оукена.

Інфляція як форма прояву і причина макроекономічної нестабільності. Вимірювання інфляції. Помірна (повзуча), галопуюча та гіперінфляція.

Надлишкова емісія, структурні диспропорції економіки та спад виробництва - основні причини інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат. Стагфляція. Взаємозв'язок інфляції та безробіття, крива Філіпса. Економічні наслідки інфляції.

Тема 8. Механізм та важелі грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики

Сутність бюджету. Видатки та доходи бюджету, їх структура. Бюджетний дефіцит та державний борг, їх наслідки, способи подолання. Монетизація дефіциту та ефект витіснення

Суть податків. Функції податків та принципи побудови податкової системи: обов'язковість, загальність, стабільність, справедливість. Прямі і непрямі податки.

Податки як інструмент державного регулювання макроекономічних процесів: податкова експансія та податкова рестрикція. Мультиплікатор податків. Мультиплікатор державних закупівель. Мультиплікатор державних трансфертів

Дискреційна та не дискреційна фіскальна політика. Вбудовані стабілізатори. Критична межа податкової ставки. Крива Лаффера.

Суть та функції грошей. Грошові агрегати.

Пропозиція грошей. Пропорційність між грошовою базою та пропозицією грошей. Резервування. Грошовий мультиплікатор.

Попит на гроші та його структура. Рівновага на грошовому ринку.

Банківська система країни. Центральний банк та його функції.

Цілі грошово-кредитної політики. Інструменти грошово-кредитної політики: операції на відкритому ринку, зміна облікової ставки та норми обов'язкових резервів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. МЕГАЕКОНОМІКА

Тема 9. Суть та тенденції розвитку світової економіки. Міжнародна торгівля

Сутність світової економіки. Основні тенденції розвитку світового ринку. Інтернаціоналізація виробництва та капіталу. Глобалізація економічних відносин/

Основні форми світових економічних відносин: міжнародна торгівля, міграція капіталів і робочої сили, міжнаціональна кооперація виробництва, науково-технічний обмін, валютно-кредитні відносини. Міжнародний поділ праці, його основні чинники та сучасна специфіка. Напрями потоків ресурсів та товарів у

світовій економіці.

Теорії міжнародної торгівлі. Принципи абсолютних та порівняльних переваг. Важелі та методи регулювання міжнародної торгівлі. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі. Протекціонізм і вільна торгівля.

Тема 10. Міжнародна валютна система

Валютний ринок та його види.

Номінальний валютний курс. Валютні курси й котировка. Режими валютного курсу і валютна політика. Ефективний (багатосторонній) валютний курс. Фактори, що визначають динаміку валютного курсу.

Реальний і номінальний валютний курс.

Еволюція світової валютної системи. Система золотого стандарту. Паризька валютна система. Генуезька валютна система. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система. Європейська валютна система.

Поняття та структура платіжного балансу.

Рахунки платіжного балансу та їх взаємозв'язок.

Платіжний баланс і рівновага у відкритій економіці. Нерівновага платіжного балансу.

Тема 11. Глобалізація економіки

Суть та форми прояву глобалізації. Причина та ознаки глобалізації. Наслідки глобалізації.

Класифікація та причини виникнення глобальних проблем. Шляхи розв'язання глобальних проблем.

Міжнародні організації: суть та види. Міжнародні економічні організації – Економічна і Соціальна рада ООН, Організація світової торгівлі (СОТ), Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК), Світовий банк, інші організації – та їх роль у світовій економіці. Економічна інтеграція країн: форми та глибина. Інтеграція економіки України у глобальну економіку.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	2	2	3	3	4	4
Відвідування семінарських, практичних занять	1	5	5	2	2	3	3	4	4
Робота на семінарському, практичному занятті	10	5	50	2	20	3	30	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	2	10	2	10	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	105	-	59	-	71	-	88
Максимальна кількість балів: 323									
Розрахунок коефіцієнта: $323:60=5,38$									
Екзамен: 40 балів									
Загалом: 100 балів									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1. Ринок та механізм ринкового саморегулювання	2	5
2	Тема 2. Підприємство як суб'єкт економічної діяльності	2	5
3	Тема 3. Основні типи ринкових структур	2	5
4	Тема 4. Ринки праці, землі, капіталу	2	5
Змістовий модуль 2.			
5	Тема 5. ВВП, ВВП та інші макроекономічні показники обсягів національного виробництва	2	5
6	Тема 6. Необхідність, концепції та форми державного регулювання економіки	2	5
Змістовий модуль 3.			
7	Тема 7. Макроекономічна нестабільність: інфляція, безробіття, економічні цикли	2	5
8	Тема 8. Механізм та важелі грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики	2	5

Змістовий модуль 4.			
9	Тема 9. Суть та тенденції розвитку світової економіки. Міжнародна торгівля.	4	5
10	Тема 10. Міжнародна валютна система.	4	5
11	Тема 11. Глобалізація економіки	2	5
Разом		26	55

Термін здачі: вказаний викладачем у ЕНК, зазвичай до закінчення модуля.

Форма подання результатів: файл у ЕНК.

Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка - 5 балів. Завдання для різних тем різні (конспект, есе, задачі, розрахункова робота тощо) всі вони розкриті у ЕНК окремо для кожного завдання і відповідно наведені критерії оцінювання.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульні контрольні роботи №1, №2, №3, №4 проводяться у дистанційній формі (онлайн в середовищі Moodle).

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу - 25.

Модульна контрольна робота 1 проводиться в дистанційній формі (в середовищі Moodle) і складається з 18 тестів та 1 задачі.

Тестові завдання охоплюють весь зміст модуля і розподілені наступним чином:

- Тема 1 - 4 тести;
- Тема 2 - 5 тестів;
- Тема 3 - 4 тести;
- Тема 4 - 5 тестів.

Задача обирається випадковим чином і може відноситись до теми 1, 2, 3 або 4. Пропонована задача є типовою для однієї з тем модуля. Аналогічні задачі винесені на самостійне завдання відповідної теми.

Модульна контрольна робота 2 проводиться в дистанційній формі (в середовищі Moodle) і складається з 18 тестів та 1 задачі.

Тестові завдання охоплюють весь зміст модуля і розподілені наступним чином:

- Тема 5 - 9 тестів;
- Тема 6 - 9 тестів.

Задача обирається випадковим чином і може відноситись до теми 5. Аналогічні задачі винесені на самостійне завдання відповідної теми.

Модульна контрольна робота 3 проводиться в дистанційній формі (в середовищі Moodle) і складається з 18 тестів та 1 задачі.

Тестові завдання охоплюють весь зміст модуля і розподілені наступним чином:

- Тема 7 - 9 тестів;
- Тема 8 - 9 тестів.

Задача обирається випадковим чином і може відноситись до теми 7 або 8. Аналогічні задачі винесені на самостійне завдання відповідної теми.

Модульна контрольна робота 4 проводиться в дистанційній формі (в середовищі Moodle) і складається з 25 тестів.

Тестові завдання охоплюють весь зміст модуля і розподілені наступним чином:

- Тема 9 - 9 тестів;
- Тема 10 - 8 тестів;
- Тема 11 - 8 тестів.

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт є однаковими і підпорядковані наступним вимогам.

Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально, тому за 18 тестових завдань студент може одержати максимально 18 балів.

При тестуванні он-лайн оцінка обраховується:

- для тестів, які передбачають одну правильну відповідь (формату «один з багатьох» та «так або ні») **1 бал** виставляється, якщо відповідь правильна, у протилежному випадку виставляється оцінка **0 балів**;

- за тест, який передбачає декілька правильних відповідей (формат «декілька з багатьох», «відповідність») оцінка розраховується на **пропорційній основі**. Якщо, наприклад, в тесті передбачено дві правильні відповіді, то 1 бал виставляється, якщо студент навів обидві правильні відповіді, якщо одну правильну і одну неправильну – то оцінка за тест 0,5 балів, якщо ж обидві відповіді студента неправильні – тест оцінюється у 0 балів). Аналогічно для 3 відповідей – кожна оцінюється у 0,33 бали і помилки враховуються відповідно.

Максимальна кількість балів за задачу - 7.

7 балів виставляється, якщо:

- задача розв'язана правильно,
- показані всі необхідні проміжні розрахунки,
- вказані одиниці виміру,
- наведений обґрунтований коментар (якщо це необхідно за умовою задачі).

Бали знижуються відповідно:

- не наведено проміжних розрахунків - мінус 2-3 бали,
- не вказано (неправильно вказано) одиниці виміру - мінус 1 бал,
- не наведено коментар - мінус 2-3 бали,
- хід рішення правильний, але допущена помилка у розрахунках - мінус 3-4 бали,
- неправильний хід рішення задачі (повністю або частково), задача не розв'язана - мінус 5-7 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль – екзамен. Екзамен проводиться онлайн в середовищі Moodle і включає 40 тестів.

Тести розподілені наступним чином: Теми 1, 2, 3, 5, 7, 8 та 9 - по 4 тести; всі інші: тема 4, 6, 10, 11 - по 3 тести.

Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально, тому за 40 тестових завдань студент може одержати максимально **40 балів**.

При тестуванні он-лайн оцінка обраховується:

- для тестів, які передбачають одну правильну відповідь (формату «один з багатьох» та «так або ні») **1 бал** виставляється, якщо відповідь правильна, у протилежному випадку виставляється оцінка **0 балів**;

- за тест, який передбачає декілька правильних відповідей (формат «декілька з багатьох», «відповідність») оцінка розраховується на **пропорційній основі**. Якщо, наприклад, в тесті передбачено дві правильні відповіді, то 1 бал виставляється, якщо студент навів обидві правильні відповіді, якщо одну правильну і одну неправильну – то оцінка за тест 0,5 балів, якщо ж обидві відповіді студента неправильні – тест оцінюється у 0 балів). Аналогічно для 3 відповідей – кожна оцінюється у 0,33 бали і помилки враховуються відповідно.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Розкрийте поняття попиту та обсягу попиту, роз'ясніть різницю між ними за допомогою графічного аналізу. Сформулюйте закон попиту та поясніть його дію на прикладах.
2. Назвіть цінові та нецінові фактори, які впливають на попит. Роз'ясніть різницю у їх впливі за допомогою графічного аналізу.
3. Розкрийте залежність попиту від нецінових факторів, наведіть відповідні приклади та проілюструйте графічно.
4. Розкрийте поняття пропозиції та обсягу пропозиції, роз'ясніть різницю між ними за допомогою графічного аналізу. Сформулюйте закон пропозиції та поясніть його дію на прикладах.
5. Розкрийте залежність пропозиції від нецінових факторів, наведіть відповідні приклади та проілюструйте графічно.
6. Назвіть цінові та нецінові фактори які впливають на пропозицію. Роз'ясніть різницю у їх впливі за допомогою графічного аналізу.
7. Розкрийте класифікації підприємств за різними ознаками
8. Розкрийте поняття витрат виробництва. Охарактеризуйте формалізовано та за допомогою графічного аналізу сукупні, постійні і змінні витрати.
9. Назвіть основні види витрат виробництва, наведіть формули їх розрахунку та роз'ясніть їх.
10. Розкрийте суть та види середніх витрат, охарактеризуйте особливості їх динаміки за допомогою графічного аналізу.
11. Охарактеризуйте позитивний ефект зростання масштабів виробництва, назвіть та поясніть фактори, що йому сприяють.
12. Наведіть та розкрийте двокрокову процедуру визначення фірмою оптимального обсягу виробництва.
13. Розкрийте суть аналізу сукупних та граничних величин при визначенні оптимального обсягу виробництва фірми.
14. Розкрийте поняття та склад альтернативних витрат. Охарактеризуйте економічний прибуток; поясніть, які значення він може приймати.

15. Визначте та порівняйте поняття «прибуток» і «економічний прибуток».
16. Назвіть критерії розмежування ринкових структур. Наведіть класифікацію ринкових структур та визначення їх базових моделей.
17. Наведіть визначення досконалої конкуренції як ринкової структури, розкрийте її характерні риси.
18. Охарактеризуйте бар'єри для вступу на монопольний ринок. Розкрийте суть природних монополій, наведіть приклади.
19. Охарактеризуйте олігополію як ринкову структуру. Назвіть причини виникнення олігополій та їх сучасні форми.
20. Наведіть та роз'ясніть моделі поведінки фірм на олігопольному ринку.
21. Охарактеризуйте ринок монополістичної конкуренції.
22. Назвіть та охарактеризуйте моделі ринку праці, особливості заробітної плати та зайнятості на кожному з них.
23. Розкрийте поняття капіталу та структуру ринку капіталу.
24. Охарактеризуйте процентний дохід як ціну позичкового капіталу.
25. Наведіть типи пропозиції капіталу та розкрийте їх особливості.
26. Охарактеризуйте типи процентів за способом нарахування. Наведіть відповідні формули та роз'ясніть їх.
27. Розкрийте поняття та механізм дисконтування. Наведіть формули розрахунку чистої приведеної вартості та роз'ясніть їх.
28. Охарактеризуйте процедуру визначення доцільності інвестування ресурсів шляхом дисконтування капіталу і доходу. Наведіть відповідні формули та роз'ясніть їх.
29. Охарактеризуйте ринок природних ресурсів.
30. Розкрийте поняття ренти. Охарактеризуйте основні види ренти.
31. Охарактеризуйте ціну землі як капіталізовану ренту. Наведіть відповідну формулу та роз'ясніть її.
32. Охарактеризуйте криві попиту і пропозиції природних ресурсів. За допомогою графічного аналізу визначте рівноважну ринкову ціну земельної ділянки.
33. Наведіть визначення ВВП та ВНП, поясніть різницю між ними. Назвіть показники, що не включаються до ВНП.
34. Наведіть визначення валового національного продукту та розкрийте методи його розрахунку.
35. Назвіть та охарактеризуйте складові розрахунку ВНП за витратами.
36. Розкрийте похідні валового національного продукту та методи їх розрахунку.
37. Визначте номінальний і реальний валовий національний продукт, дефлятор ВНП, наведіть формули.
38. Розкрийте поняття економічної системи як об'єкта макроекономіки. Охарактеризуйте основні типи економічних систем.
39. Назвіть вади ринку та обґрунтуйте необхідність державного регулювання економіки.
40. Розкрийте цілі та функції державного регулювання економіки.
41. Розкрийте базові положення класичної моделі макроекономічної рівноваги та повної зайнятості ресурсів.

42. Розкрийте базові положення кейнсіанської моделі макроекономічної рівноваги та повної зайнятості ресурсів.
43. Розкрийте суть економічного циклу та його фазову структуру. Охарактеризуйте динаміку обсягів виробництва, цін, зайнятості та процентної ставки у різних фазах циклу.
44. Охарактеризуйте інфляцію: сутність, вимірювання та причини.
45. Охарактеризуйте інфляцію: сутність, види та вплив на динаміку національного виробництва.
46. Охарактеризуйте безробіття як макроекономічну проблему. Назвіть основні типи безробіття та розкрийте поняття «природний рівень безробіття».
47. Охарактеризуйте безробіття як макроекономічну проблему. Розкрийте форми та рівень безробіття, сформулюйте закон Оукена.
48. Охарактеризуйте типи податкових систем. Зобразіть графічно криву Лаффера, поясніть поняття «критична межа оподаткування».
49. Розкрийте механізм впливу податків на макроекономічні процеси. Наведіть суть та формулу податкового мультиплікатора, роз'ясніть її.
50. Назвіть інструменти та розкрийте механізм стимулюючої та стримуючої бюджетно-податкової політики.
51. Розкрийте способи фінансування дефіциту державного бюджету, їх переваги та недоліки.
52. Розкрийте суть грошової бази та грошової маси. Поясніть суть і значення, наведіть формули коефіцієнта депонування та норми резервування, роз'ясніть їх.
53. Охарактеризуйте та проілюструйте графічно складові попиту на гроші, їх особливості та чинники
54. Розкрийте механізм створення грошей системою комерційних банків. Наведіть формулу простого депозитного мультиплікатора та роз'ясніть її
55. Охарактеризуйте суть, цілі та види монетарної політики.
56. Назвіть основні інструменти монетарної політики та поясніть механізм їх впливу.
57. Назвіть та охарактеризуйте форми світових економічних відносин.
58. Охарактеризуйте тенденції розвитку світового господарства.
59. Охарактеризуйте сутність протекціоністської торговельної політики, її інструменти та наслідки.
60. Охарактеризуйте валютний ринок: його суть, функції та суб'єкти.
61. Розкрийте суть валютних курсів та котирування. Охарактеризуйте режими валютного курсу
62. Охарактеризуйте суть та структуру платіжного балансу
63. Розкрийте суть, форми прояву та наслідки глобалізації..
64. Назвіть основні види глобальних проблем та шляхи їх розв'язання.
65. Розкрийте суть та назвіть види Міжнародних організацій на наведіть приклад.
66. Розкрийте значення та форми економічної інтеграції країн.

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови незалежного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного проходження

10. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 120 год., лекції – 28 год., семінарські заняття – 14 год., практичні – 14 год., самостійна робота – 26 год., модульний контроль – 8 год.,
екзамен – 30 год

Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II		Змістовий модуль II			Змістовий модуль IV				
Назва модуля	Мікроекономіка					Макроекономіка		Макроекономічна політика			Мегаекономіка				
Кількість балів за модуль	105 балів					59 балів		71 бал			88 балів				
Теми лекцій	Ринок та механізм ринкового саморегулювання (1 бал)	Підприємство як суб'єкт економічної діяльності (1 бал)	Підприємство як суб'єкт економічної діяльності (1 бал)	Основні типи ринкових структур (1 бал)	Ринки праці, землі, капіталу (1 бал)	ВВП, ВВП та інші макроекономічні показники обсягів національного виробництва (1 бал)	Необхідність, концепції та форми державного регулювання економіки (1 бал)	Макроекономічна нестабільність: інфляція, безробіття, економічні цикли (1 бал)	Механізм та важелі грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики (1 бал)	Механізм та важелі грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики (1 бал)	Суть та тенденції розвитку світової економіки. Міжнародна торгівля (1 бал)	Міжнародна валютна система (1 бал)	Міжнародна валютна система (1 бал)	Глобалізація економіки (1 бал)	
Теми семінарських, практичних занять	Ринок та механізм ринкового саморегулювання (11 балів)	Підприємство як суб'єкт економічної діяльності (11 балів)	Підприємство як суб'єкт економічної діяльності (11 балів)	Основні типи ринкових структур (11 балів)	Ринки праці, землі, капіталу (11 балів)	ВВП, ВВП та інші макроекономічні показники обсягів національного виробництва (11 балів)	Необхідність, концепції та форми державного регулювання економіки (11 балів)	Макроекономічна нестабільність: інфляція, безробіття, економічні цикли (11 балів)	Механізм та важелі грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики (11 балів)	Механізм та важелі грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики (11 балів)	Суть та тенденції розвитку світової економіки. Міжнародна торгівля (11 балів)	Міжнародна валютна система (11 балів)	Міжнародна валютна система (11 балів)	Глобалізація економіки (11 балів)	
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)					Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота 4 (25 балів)				
Сума за семестр	323 бали, коефіцієнт переведення у 60-бальну шкалу 5,38														
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 балів														
Загалом	100 балів														

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Мікроекономіка: підручник / За заг. ред. А.І. Ігнатюк. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 420 с.
2. Петрушенко Ю.М. Мікроекономіка: теорія та приклади розв'язання задач. Київ: Університетська книга, 2023. 320 с.
3. Пилипенко Н.М. Макроекономіка: конспект лекцій. Суми, 2023. URL: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/10444/1/Конспект%20лекцій%20макроекономіка%202023.pdf>
4. Фісуненко Н.О., Альошина Т.В., Сидоров О.А., Мячин В.Г. Макроекономіка: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2023. 148 с. URL: http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/13272/1/Макет_посібник%20макроекономіка.pdf
5. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / Е. М. Забарна, О. М. Козакова, Н. О. Задорожнюк та ін. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 412 с. https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/4.5-Econom_theory.pdf
6. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів.-т., 2021. 200 с. <https://www.tkfk.te.ua/wp-content/uploads/2024/02/Економічна-теорія-навчальний-посібник-Корженівська.pdf>
7. Економічна теорія. навч. посіб. / Г. М. Пилипенко, Ю. І. Пилипенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – 196 с. <https://etop.nmu.org.ua/ua/books/Посібник%20Економічна%20теоріяОК2.pdf>

Додаткова

1. Економіка: теорія і практика. Підручник/ Галушка З.І., Поченчук Г.М. - Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2020. - 232 с.
2. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка).: навч. посіб. / Мацелюх Н. П. та ін. - Ірпінь, 2018. - 298 с.
3. Аналітична економіка. Макроекономіка і мікроекономіка. Підручник у 2 книгах/ С. Панчишин, П. Островерх, І. Грабінська. - Львів: Апріорі, 2019. - 647 с
4. Економічна теорія: підручник/ М. Соколов, М. Горlach, В. Гущенко, М. Кримов, М. Жиленкова. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 532 с.
5. Економічна теорія: навч. посібник для студентів спеціальностей 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємство, торгівля та біржова діяльність / За ред. С.І. Архієреєва. - Харків: НТУ «ХПІ», 2020. – 230 с.
6. Економічна теорія [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання практичних завдань для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" освітньої програми "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та

регіональні студії" першого (бакалаврського) рівня / уклад. Т. С. Черкашина. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. – 57 с.
<https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/35653/1/2025-Черкашина%20Т.С..pdf>

7. Основи економічної теорії: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. – Х.: Право, 2008. – 448 с.
https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KOMPLEKS/ET/KURS/OSNOVA_ET/EkonomTeoria.pdf
8. Якобчук В.П., Ходаківський Є.І., Литвинчук І.Л., Симоненко Л.І., Довженко В.А., Захаріна О.В., Тищенко С.В., Іванюк О.В., Кравець І.В., Пугачова Н.С.
9. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. – К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 450 с. <https://lira-k.com.ua/preview/12643.pdf>

Інтернет-джерела

1. [Економічна теорія/ під ред. Предборського В.А.](#)
2. [Економічна теорія. Підручник практикум](#)
3. [Основи економічної теорії/ О.В. Рибалкін](#)
4. [Економічна теорія. Політекономія./ Базилевич В.Д.](#)
5. [Економічна теорія. Політекономія/ Сірко А.В.](#)

Додаткові ресурси (за наявності)

ЕНК «Основи економічної теорії» для навчання в середовищі Moodle.
(<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=8736>).